

Srbima na Kosovu i Metohiji pomoc iz Afrike

BRIZNI IZ JOHANESBURGA

U jedinoj srpskoj crkvi na afirckom tlu jeromonah Pantelejmon Jovanovic prikupio novac za zbegove oko Gnjilana

Cacak, septembra

Srpska kolonija od 5.000 dusa iz Juznoafričke Republike i Bocvane uputila je pomoc selenicima u sela oko Gnjilana, i iza tog velikodusnog cina stoji napisana, cemerna poruka: Srbima je danas lakše u Africi nego na Kosmetu. Iz 11.000 kilometara udaljenog Johanesburga novac je, najpre u Cacak, doneo jeromonah Pantelejmon Jovanovic (29), starešina i jedini duhovnik srpske Crkve svetog apostola Tome u velikom africkom gradu. Rodom Cacanin, mladi kaludjer je 2001. i 2002. godine vec predvodio cetiri konvoja pomoci sugradjana Srbima na Kosmetu, a jednako uporan ostao je i posle prenestaja na jug Afrike, proslog decembra.

U nasoj bogomolji u Johanesburgu, jedinoj srpskoj crkvi na tlu Afrike, monah je odmah pored celivajuce ikone postavio kutiju za priloge postradaloj braci na Kosmetu.

- U hramu su priredjene jos dve akcije. Za Vaskrs je jedna nasa umetnica oslikala 200 jaja koja smo prodavali za 50 ili 100 randa, dok je za Vidovdan u crkvenom domu priredjena izložba sa filmskom projekcijom. Tu su bile fotografije i zapis video sa nasih ranijih odlazaka na Kosmet, svedocenje kako Srbi zive u toj tacki Evrope na pocetku 21. veka. U sali je, pored nasih ljudi, bilo i Kiprana, Grka, Rusa, Rumuna, Bugara i Bura, i mnogi su dali prilog - kaze nam Pantelejmon.

On je pocetkom meseca doputovao iz Johanesburga u Cacak, i ovde trenutno priprema pakete za 400 domaćinstava po selima oko Gnjilana, Vitine i Kosovske Kamenice. Dobio je i materijalnu pomoc nasih ljudi iz Svajcarske i SAD, bratstava iz Ovcarsko - kablarских manastira, Hilandara i Studenice, zatim pomoc Koordinacionog centra i opštine Cacak, i blagoslove patrijarha Pavla i vladike Aretemija.

- Pomoc na Kosmet otpremicemo sledeće sedmice, a nasim ljudima u Johanesburgu obecao sam da cu se vratiti do 1. oktobra, sa filmom na kome ce videti kako je njihov novac upotrebljen - veli Pantelejmon Jovanovic.

Gvozden Otasevic, Politika, 12. septembar 2003

SUSRET NEBOJSE COVICA I ERHARDA BUSEKA

VLADIN TIM SPREMAN ZA DIJALOG SA PRISTINOM

18. septembar 2003. Potpredsednik vlade Srbije Nebojsa Covic i koordinator Pakta stabilnosti za jugoistocnu Evropu Erhard Busek slozili su se juce da Beograd i Pristina treba sto pre da pocnu dijalog o tehnickim pitanjima.

Potpredsednik vlade Srbije je precizirao da dijalog treba poceti razgovorima o povratku raseljenih, bezbednosti, borbi protiv organizovanog kriminala, saobracaju, i elektroprivredi.

Covic je ocenio da je bitno da se pocne dijalog o tehnickim pitanjima, koji ce onda biti nastavljen po radnim grupama, koje ce, potom, resavati pojedinacne probleme.

Covic je rekao da je tim za pregovore vlade Srbije spreman za pocetak dijaloga i da se sastoji od ministara i njihovih zamenika, kao i ljudi iz Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju, koji su zaduzeni za pojedine sektore.

Busek je izjavio da je pre dolaska u Beograd razgovarao sa zvanicnicima u Briselu i Vasingtonu i ocenio da su SAD i Evropska unija u punoj saglasnosti da treba tesno saradjivati u razvoju regionala jugoistocne Evrope.

On je rekao da Pakt polako gasi program podrske povratku izbeglica u regionu do kraja godine, ali je dodao da to ne uključuje program povratka na Kosmet.

Busek je naglasio da je vazno da se okoncaju pregovori o sporazumima o slobodnoj trgovini da bi mogla da se uspostavi regionalna zona slobodne trgovine i upozorio da to treba uraditi sto pre da ne bi bilo dugorocnih negativnih posledica.

Covic je ocenio da ugovori o slobodnoj trgovini koje je UNMIK zaključio nisu dobri i da ce morati da se menjaju, jer region treba gledati globalno, a ne parcijalno.

(Tanjug)

RAZLICITI PODACI O BROJU POVRATNIKA NA KOSOVU I METOHIJU

UNMIK MANIPULISE

Kosovska Mitrovica, 19. septembra

Najnoviji izvestaj organa Ujedinjenih nacija za izbeglice i raseljena lica - UNHCR, govori da se u južnu srpsku pokrajinu do 1. juna ove godine vratilo 7.531 lice koje je izbeglo u centralnu Srbiju ili na teritoriju Crne Gore. Kako stoji u izvestaju ove medjunarodne organizacije, od toga je 4.115 Srba, 1.179 Askalija, 734 Roma, 358 Bosnjaka, 109 Goranaca i 426 Albanaca. Po ovom izvestaju, najveci broj Srba vratio se pre tri godina, i to, kako stoji u izvestaju, 1.826! Po broju povratnika evidentirano je da se u 2002. godini vratilo 966 Srba, a godinu dana pre u pokrajinu je na svoja ognjista ponovo doslo 679, te je u prvoj polovini ove godine na celoj teritoriji pokrajine zabelezen povratak 646 Srba!

Kako se navodi u UNHCR-ovom izvestaju, podaci se zasnivaju na informacijama koje se mesecno dobijaju sa terena, a

kako se navodi, dobijeni su od "razlicitih i poverljivih izvora". Medjutim, ono sto je karakteristicno jeste da ni u jednom izvesaju do sada nema imena i prezimena onih koji su se vratili na Kosovo i Metohiju.

Po recima Milorada Todorovica, koordinatora za povratak u privremenoj kosmetskoj vladi, "povratnici na Kosmet za UNHCR su samo brojke". Zvanicni srpski izvori, kako kaze Milorad Todorovic, raspolažu brojkama da se do sada na Kosovo i Metohiju vratilo oko 850 Srba, i to u sela Osojane, Bicu, Grabac, Dolac i Belo Polje u Metohiji, oko tridesetak ih se vratilo u Novake kod Prizrena a nekoliko desetina u sela Kosovskog Pomoravlja, kao i na teritoriju centralnog Kosmeta. Najvise Srba vratilo se u selo Osojane, vise od 300. U ostala sela, navodi Todorovic, u kojima se belezi povratak Srba, nema ni skola ni ambulanti, a povratnici zive iskljucivo od humanitarne pomoci.

- Kada od predstavnika medjunarodne zajednice zatrazimo tacan broj, ali i imena i prezimena onih koji su se vratili u pokrajину, oni to redovno uvelicavaju, a cesto i odustaju od tog posla. Tako UNHCR i UNMIK govore da se u Klokoč kod Kosovske Vitine vratilo 60 Srba, ali kada smo im trazili imena, oni o tome nisu zeeli da razgovaraju. Tacno je da se u Klokoč vratilo samo osam Srba - kaze Milorad Todorovic.

On takodje navodi da medjunarodna zajednica nema interesa da vraca Srbe, jer je ocito da protezira samo Albance. Iako je ova godina proglašena kljucnom za povratak raseljenih, od toga nije bilo nista. Proces povratka usporavao je i svojom politikom bivsi sef UNMIK-a Mihail Stajner.

Najveći organizovani povratak, podseca Todorovic, bio je letos, kada se u selo Belo Polje kod Peci vratilo 30 Srba. Po projektu koji je napravio UNMIK, a tice se povratka, bilo je planirano da se ove godine Srbi vrate na 24 lokacije u devet opština, i to najvise u region Metohije. Medjutim, sve je ostalo mrtvo slovo na papiru, buduci da do sada nema ni jedinstvenih podataka o broju proteranih sa teritorije pokrajine. Tako UNHCR raspolaže podatkom da je od juna 1999. godine, od preuzimanja protektorata nad pokrajinom od strane UN, proterano 238.000 stanovnika, od cege oko 180.000 Srba. Medjutim, podaci zvanicnog Beograda, odnosno Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju, beleze cifru visu od 300.000 proteranih, od kojih je 218.000 Srba.

Srpski predstavnici na Kosmetu naglasavaju da, ukoliko se povratak nastavi ovim tempom, buduci da se do sada nije vratio ni jedan odsto Srba, povratak preostalih iz redova srpske populacije može se ostvariti tek za dva veka!

Sredstva od donacija, inace planirana za povratak Srba, 37 miliona evra, koja su bila obezbedjena za ovu godinu, dovoljna su da se u pokrajini vrati tek negde oko 4.700 izbeglih Srba. Samo za 450 Srba u selima kod Peci za izgradnju 90 kuća potrebno je 3,5 miliona evra.

B. Radomirovic, Politika, 9. 9. 2003.

REALISTA I OPTIMISTA

Teskoce ne postoje samo u odnosima izmedju Albanaca i Srba. Postoje i sukobi medju samim Albancima, kao i sukobi medju Srbima. Ne mora svaki nasilni cin imati i nacionalnu pozadinu.

Bivsi finski premijer Hari Holkeri u junu je od generalnog sekretara UN Kofija Anana naimenovan za sefa misije UN na Kosovu (UNMIK), najveće misije UN u istoriji. Albanska vecina u ovoj pokrajini, koja formalno pripada Srbiji i Crnoj Gori, sa sve vecim nestrpljenjem očekuje od UN odluku o konacnom statusu svoje domovine, koja po njenom misljenju može biti samo: državna nezavisnost.

Nasuprot tome, mnogi od oko 100.000 Srba koji su ostali u ovoj pokrajini osecaju da im je život ugrozen. Tokom proteklih nedelja doslo je do brojnih brutalnih napada na pripadnike srpske manjine: najpre je jedna srpska porodica pobijena u sopstvenoj kući, a zatim je iz vatrenog oružja, odnosno u drugim napadima, ubijeno vise srpskih civila, medju kojima i nekoliko dece.

Bombe, pucnjava i ubistva sa nacionalistickim motivom - tokom proteklih nedelja zabelezen je nedvosmisleni porast nasilja na Kosovu. Sta su razlozi za to?

- Moj pocetak na dužnosti sefa uprave UN na Kosovu zaista se nasao u senci tragicnih dogadjaja, uzasnih zlocina. Ne verujem, medjutim, da svi ovi incidenti nuzno predstavljaju deo jednog odredjenog programa. Oni, medjutim, pokazuju da je napetost porasla. Preduzeće se sve kako bi se pocinioi pronašli. Policija intenzivno radi. Imamo odredjene indicije, ali još nam nedostaju dokazi da bismo krivce mogli da izvedemo pred sud. Za to nam je potrebna i bolja saradnja s domaćim stanovnistvom.

Dakle, i efikasniji program za zastitu svedoka?

- Da, to predstavlja deo ovog izazova. Neki ljudi se plase za vlastitu bezbednost. Stoga pitanja bezbednosti i pravne drzave igraju centralnu ulogu u mom radu. Zeleo bih da učinim vise od puke osude zlocina. Moram da se upitam sta sam konkretno uradio. Moramo da pronadjemo sredstva i nacin da zastitimo svakog gradjanina na Kosovu. Ali, cak i u najnaprednijim zemljama sveta ima ljudi koji se boje da svedoce na sudu.

Sta vas cini tako sigurnim da ovi nasilni cinovi nisu medjusobno povezani?

- Rekao sam da ne moraju obavezno biti povezani. Teskoce ne postoje samo u odnosima izmedju Albanaca i Srba.

Postoje i sukobi medju samim Albancima, kao i sukobi medju Srbima. Ne mora svaki nasilni cin imati i nacionalnu pozadinu. Pored toga, i na Kosovu postoje i nepoliticki, obični zlocini.

- Stranci ranije nisu bili zrtve politickog nasilja. Izgleda da se sa ubistvom indijskog policajca UN pocetkom avgusta to izmenilo. Neki u tome vide cak i eventualnu prekretnicu u ovdasnjim zbivanjima: oni tvrde da se medjunarodna zajednica na Kosovu vise ne dozivljava kao snaga oslobođenja, vec kao okupaciona sila koja nije dobrodosla.

- Da bi se pocinio zlocin kao sto je ubistvo policajca UN dovoljan je jedan covek. Da bi taj covek povukaoobarac oružja, on mora da pokrene samo jedan prst. Da li iza ovog pocinioa automatski stoji organizovana grupa zločinaca, odnosno terorista? To niko ne zna. Nadam se da se radilo o pojedincu.

Hocete da kazete da se znacaj ovih incidenta preuveleicava?

- Ni u kom slučaju. Mi ove incidente shvatamo veoma, veoma ozbiljno. Ali, moramo biti oprezni u nastojanju da ih odmah uklopimo u neki određeni kontekst.

Postoji misljenje da pomicioci ovim napadima zele da osuđete pocetak planiranog politickog dijaloga između vlada Kosova i Srbije?

- Ali, dijalog se ne može spreciti nasiljem. Naravno da je moguce da postoje ekstremistickie grupe koje se upustaju u kriminalne radnje kako bi ostvarili svoje politickie ciljeve. Vlade u Beogradu i Pristini su se, međutim, izričito izjasnile protiv nasilja. One hoće dijalog. Na samitu EU u Solunu, na kom su delegacije iz Beograda i Pristine bile prisutne kao gosti, bili su prisutni dobri signali za započinjanje jednog ovakvog dijaloga. Na to moramo da se nadovezemo.

Ovaj dijalog nije samo u interesu Beograda i Pristine. On je i u interesu uprave UN, Evropske unije, Sjedinjenih Država i svih zainteresovanih. Sada cu u Beogradu i Moskvi voditi razgovore radi pripreme ovog dijaloga. Kasnije putujem u Zenevu, gde cu se sastati sa svojim prethodnikom Mihailom Stajnerom, a zatim putujem u Brisel. Tamo cu, između ostalog, razgovarati sa opunomocenikom EU Havijerom Solanom i vodicu razgovore u glavnem sedistu NATO saveza. Kad se budem vratio, verovatno cu biti u stanju da iznesem detaljan predlog kad i gde bi ovaj dijalog mogao da zapocne. Uz mnoga druga pitanja, prisutno je, naime, i ono o mestu odrzavanja ovih razgovora. Prirodno je da oni ne mogu da se odrze ni u Beogradu ni u Pristini. Spominjan je Brisel, ali to nije jedina mogucnost.

Neposredno nakon samita u Solunu moglo se cuti da se srpsko-albanski razgovori mogu ocekivati krajem jula, a zatim je bilo govora o septembru. Hoće li ovaj dijalog zapoceti do kraja ove godine?

- Realista sam i optimista. Ako budemo pragmaticno radili na tome, naravno da dijalog može da zapocne još tokom ove godine.

SEF UNMIKA O STANJU NA KOSOVU

BOLJE ZASTITITI SRBE

Berlin, 7. septembra (Beta)

Sef uprave UN na Kosovu (UNMIK) Hari Holkeri obecao je da će se "zaviriti pod svaki kamen" kako bi se otkrili pomicioci najnovijih napada na Srbe i najavio "intenzivne napore" da bi se poboljsao položaj Srba.

"Moramo da poboljsamo koordinaciju među odgovornima, kao i da pozovemo gradjane Kosova da nam pomognu u tom osetljivom pitanju", rekao je Holkeri za danasni "Spigl"

Prikupljanje ilegalnog oružja na Kosovu, po uverenju finskog diplomata, poboljsace bezbednosnu situaciju.

"Stanovništvo mora da se odluci na cijoj je strani", naglasio je prvi čovek UNMIK-a.

Na pitanje da li su Srbi na Kosovu sada bezbedni, Holkeri je uzvratio da "ne raspolaže izvestajima po kojima su oni Srbi koji su se vratili, ponovo napustili Kosovo".

Na opasku novinara "Spigla" da mnogi posmatraci pretpostavljaju da je najnoviji talas napada odraz nastojanja albanskih političara da "torpediraju" najavljeni razgovore s Beogradom, Holkeri je rekao da je "dijalog, koji će se baviti praktičnim pitanjima suzivota, podjednako vazan za obe strane".

Posle konsultacija u Moskvi, Zenevi i Briselu znace se kada će razgovori da pocnu, rekao je sef UNMIK-a.

Upitan da li ce jos za vreme njegovog mandata albanska strana ostvariti svoj zahtev da Kosovo bude nezavisno, Holkeri je rekao da to "ne zna", ali da mora da se nadje izlaz iz sadašnje situacije i da se uspostave standardi pravne drzave.

"Tek onda UN mogu da odrede konacan status Kosova", naglasio je finski diplomat

CESKI ARHIEPISKOP U POSETI SPC

HUMANITARNA POMOC PROGNANIM SRBIMA

Arhiepiskopa Praga i českih zemalja, Njegovo visokopreosvestenstvo Hristofora, koji će s grupom českih pravoslavnih vernika do 20. septembra boraviti u poseti vise eparhija Srpske pravoslavne crkve, primio je juče u Patrijarskom dvoru SPC Njegova svetost patrijarh srpski gospodin Pavle. Razlog boravka visokog gosta iz Češke u Srbiji i Crnoj Gori nije samo hodocasce po Žiči, Studenici, Sopocanima, Pećkoj patrijarsiji, Moraci, Ostrogu i Četinju, već prevashodno humanitarna pomoc za izbeglice i Srbe koji su ostali na Kosovu i Metohiji. Eparhiji rasko-prizrenskoj, na primer, u kojoj će pravoslavnim Česima domaćin biti vladika Artemije, bice urucene vreće za spavanje, bunde i cebad za srpsko stanovništvo u ovom delu Srbije. Osim toga, česka Vlada u Gracanici i Zubinom Potoku gradi kuće za povratnike, dok u Čačku omogućava izgradnju stambenog prostora za prognanike sa Kosmetom.

Posle posete SPC i Srbima na Kosovu i Metohiji, arhiepiskop Hristofor posetice svetinje eparhija crnogorsko-primorske i budimljansko-niksicke, a posle toga Sremske Karlovce i fruskiogorske manastire.

Arhiepiskop praski i češki Hristofor, koji je za poglavara pravoslavne crkve u svojoj zemlji izabran 2000. godine, poznat je po zalaganju za sirenje istine o sudbini Srba i ostalih ljudi koji nisu albanske nacionalnosti na Kosovu i Metohiji, o čemu cesto govori na radiju i televiziji i u stampi. Uz njegovu pomoc u Pragu je gostovala izložba o skrnavljenju i rusenju više od 100 pravoslavnih crkava i manastira od dolaska međunarodnih mirovnih na Kosmet, ciji je zadatak bio da zastite nealbanski zivalj od terora i kulturnu i duhovnu bastinu od uništaja.

M. Kuburović

AMERIKA DVE GODINE POSLE 11. SEPTEMBRA

SVET JE NAUCIO VAZNE LEKCIJE

Nasilje koje je pre dve godine pogodilo Svetski trgovinski centar, Pentagon i avion kompanije Junajted erlajs na letu broj 93, bio je napad na američku slobodu, ali je takođe naneo i snazan udarac svetskim nadama za mir.

Neduzni građani 87 zemalja ubijeni su u napadima od 11. septembra - više od 3,000 ljudi i zena svih kontinentata, kultura,

verospovesti, rasa i religija.

Gradjani zemalja od Antigve do Zimbabvea, uključujući pretezno muslimanske zemlje od Bangladesa do Jemena, umrli su pre dve godine. Medju njima bile su i cetiri zrtve ciji su životi započeli u Srbiji i Crnoj Gori, Bojan Kostić i Vladimir Tomasević, poreklom iz Beograda i Rok Camaj i Frol Djombalaj poreklom iz Crne Gore.

Majke su bile otrgnute od kćeri, ocevi od sinova. Bratnici parovi su raskinuti, a prijatelji zauvek razdvojeni. Njujork je izgubio deo svojih cuvenih oblakodera, ali ne i svoj veliki duh.

Koliko su tragicni i strasni ovi napadi bili za moje sugrađane, toliko su oni promenili vise nego Ameriku - oni su promenili svet. Stvarni uticaj ovih napada leži iznad bola koji su pretrpeli preziveli i porodice zrtava; cak i iznad pretnje bezbednosti Sjedinjenim Državama.

Napadi od 11. septembra učinili su da postanemo svesni da teror preti svima nama.

Pocetkom ove sedmice, predsednik Bush je sve podsetio na ucescu u borbi protiv terorizma.

"Trijumf demokratije i tolerancije u Iraku, Avganistanu i dalje, bio bi ozbiljan neuspeh međunarodnog terorizma. Teroristi uspevaju pomoci tirana i ozlojedjenosti ugnjetavanih naroda. Kada tirani padnu i ozlojedjenost ustupi mesto nadi, ljudi i zene u svakoj kulturi odbacuju ideologiju terora, i okrecu se traganju za mirom. Svuda gde se sloboda osvoji, teror će se povuci".

Posto smo svi mi potencijalne zrtve ideologije mrznje i posto teroristi u svojoj tezni za haosom veruju da su svi životi za jednokratnu upotrebu, moja i vasa zemlja moraju nastaviti da osudjuju ubistva neduznih i odbaciti mrznu koja hrani ovo nasilje. Kao što je sekretar Paul izjavio prošle nedelje: "Minulih meseci, teroristički napadi su bili na isuvise mnogo naslovnih strana, na isuvise mnogo mesta. U letovalistu na Bali. U autobusu punom dece u Jerusalimu. Na pijaci u Bombaju. U sedistu Ujedinjenih nacija u Bagdadu. Ispred svete dzamije u Nadzafu, u Iraku".

Predsednik Bush i državni sekretar Colin Powell osnovali su svetsku koaliciju za borbu protiv terorizma.

Predsednik Bush se sastao sa liderima vise od 90 zemalja da bi razvio podršku i koordinirao u ratu protiv terorizma. Vise od 170 zemalja je doprinelo ovom naporu hapsenjem terorista, zamrzavanjem njihovih sredstava, i obezbeđivanjem vojnih snaga.

Mnoge zemlje Srednjeg istoka i Severne Afrike uhapsile su članove Al kaide. Evropske zemlje su obezbedile snage za Operaciju trajne slobode, prekinuli celije Al kaide i energično gone druge terorističke vodje. Zemlje Jugoistočne Azije su uhapsile vodje terorista.

Al kaide nije unistena, ali je ranjena i mi smo neumoljivi.

Uz pomoć mnogih zemalja, mi smo takođe vodili rat protiv terora u Iraku. Amerika i koalicija su uklonile rezim koji je izgradio i koristio oruzje za masovno unistenje, finansirao teror i proganjao sopstveni narod. Nasa vojna koalicija je unistila iracki rezim, dok je preduzimala izvanredne mere da postedi živote nevinih.

Katastrofalno oruzje neće vise biti u rukama nemilosrdnog diktatora. Zemlje Srednjeg istoka neće vise strahovati od subverzija i napada Sada Huseina. Irak vise neće biti izvor finansiranja samoubilačkih bombardera na Srednjem istoku. Komore za mucenje su zatvorene u Iraku, a zatvorske celije za decu su prazne. Mi radimo gledamo nove masovne demonstracije nego nove masovne grobove.

Nas posao u Iraku se nastavlja, a nasi napor da internacionalizujemo obnovu te zemlje se nastavljaju uprkos teskocama. Ostaci Sadamovog rezima su opasni, a teroristi se okupljaju u Iraku da podržu rekonstrukciju. Al kaide i ostale globalne terorističke mreže shvataju da bi demokratski Irak u srcu Srednjeg istoka bio ozbiljan poraz njihove ideologije terora.

Nazalost, sto vise napretka mi činimo u Iraku, teroristi ce postajati spremniji na sve. Ali, mi cemo nadjacati - u Iraku, i gde god bitka mora da se vodi. Svet je naučio neke vazne lekcije. Po recima sekretara Paula: "Predsednik nam postavlja zadatku ne samo da uхватimo ubice od 11. septembra, već da povedemo globalnu kampanju protiv svakog terorizma, protiv svih terorista. On je to učinio zato što je shvatio da terorizam nije samo problem Amerike, već problem svakoga, to je problem civilizovanog sveta..."

Kao što je predsednik Bush rekao Americi pre dve godine, terorizam ce biti pobedjen. Ali da bi se ovo desilo, potrebne su jake Sjedinjene Države i nasi susedi sirom sveta koji vole slobodu.

"Sloboda i strah su u ratu", rekao je on američkom Kongresu. "Napredovanje ljudske slobode - velikog dostignuća našeg doba, i velike nade svakog doba - sada zavisi od nas. Naš narod - ova generacija - će sa našeg naroda i naše budućnosti ukloniti mracnu pretnju nasilja. Mi cemo okupiti svet u ovu stvari našim naporima, našom hrabrošću. Mi se nećemo umoriti, nećemo posrnuti, i nećemo podbaciti".

Vilijam Montgomeri, ambasador SAD u SCG.

Kakva je uloga islama u svetu i Srbiji posle 11. septembra

Polumesec nad Evropom

Srbijani mogu da nadju u Katoličkoj crkvi (Tomas Fleming). Pomirenje istočnih i zapadnih hrišćana preduslov opstanka (Hju Barbur). Do 2020. muslimani će ciniti 10 odsto stanovništva Evrope (Srdja Trifković). Pravi dijalog hrišćana i muslimana je nemoguć jer ga islam ne smatra nužnim (Darko Tanasković).

Predsednik Džordž Bush je hrišćanski cionist. Prema teologiji ove bizare sekte, koja broji desetine miliona Amerikanaca, hrišćani imaju dužnost da ubržaju kraj sveta pomazuci Izraelu da se proširi u granicama Solomonove kraljevine i obnovi hram. To će dovesti do perioda iskusa i vladavine antihrista. Svi Jevreji će se ili preobratiti ili umreti, a u poslednjem trenutku Hrist će se vratiti da bi studio ostacima ljudske vrste. U slučaju Izraela, oni odbacuju sva hrišćanska moralna nacela i daju sebi za pravo da proteruju i ubijaju sve pripadnike nejvrejskog stanovništva Solomonove kraljevine. Ovo su stavovi hrišćanske desnice, koja ima uticaja u Republikanskoj partiji, ali takođe i stavovi hrišćana koji su

podrzavali predsednika Klintonu. Hriscanski cionisti i njihovi saveznici decenijama su Tursku smatrali nezamenljivim partnerom u projektu ciji je cilj ekspanzija i anglo-americka kontrola strateskih naftnih derivata na muslimanskom Srednjem istoku i u basenu Kaspijskog mora, kao i zastita Izraela i podrska ekspanzionistickoj politici ekstremista Natanjahua i Arijela Sarona, koji se nece smiriti dok ne uvuku Ameriku u rat za prociscavanje Solomonovog kraljevstva od svih Palestinaca.

Dzhihad

Srdja Trifkovic podseca na Deklaraciju iz Meke, usvojenu pre 20 godina na Trecem islamskom samitu, a u kojoj stoji: "Odlucni smo da sprovedemo dzhihad svim raspolozivim sredstvima. Ubedjeni smo u potrebu propagiranja islama i njegovog kulturnog uticaja u svim muslimanskim drustvima i sirom citavog sveta".

Opet su se hriscani na Balkanu nasli izmedju dve vatre - Grci u Trakiji i na Kipru, regionima koje bi Turci jos rado posedovali, Srbi i ostali hriscanski Sloveni u Makedoniji, Srbi na Kosovu, u Sandzaku i Crnoj Gori - svi na meti albanskih muslimana. Jednostavno, na mestima su na kojima se ukrstaju interesi - objasnjava dr Tomas Fleming, predsednik Rokford instituta iz Cikaga i glavni urednik casopisa "Kronikls".

Povodom napada na Ameriku 11. septembra 2001. i, narocito, kasnijih tumacenja da je islam zapravo vera mira, tolerancije i pravde, a da su Osama bin Laden i sledbenici ekstremna manjina cije nasilje nije dopusteno "autenticnim" islamom, odrzan je prosle nedelje medjunarodni simpozijum u Matici srpskoj u Novom Sadu na temu "Islam, zapad i Srbija".

Hju Barbur

Srbi mogu da nadju jedine saveznike medju pojedinim luteranskim i kalvinistickim protestantima, a najvise, smatra Fleming, na mestu gde ocekuju najgore neprijatelje - u Katolickoj crkvi.

O pomirenju istocnih i zapadnih hriscana kao preduslovu opstanka govorio je i prof. dr Hju Barbur, opat cisterijanskog reda i vodeci americki rimokatolicki teolog mladje generacije. Barbur je i ranije, kao gost nase zemlje, Makedonije, Hilandara, stalno zagovarao ideju zajednistva, uz uvazavanje razlicitosti.

Da je ovo zajednistvo vazno, istice i dr Srdja Trifkovic, spoljnopoliticki urednik "Kroniklsa" i direktor Centra za medjunarodne odnose Rokford instituta. Jer, kako kaze, "zapad tek treba da nauci lekciju koju su Srbi bili prinudjeni da nauče pre sest vekova: da je islam kolektivna psihoza koja tezi da postane globalna i da je svaki pokusaj da se napravi kompromis unapred osudjen na uvlacenje u ovo ludilo". Trifkovic je citirao Ernesta Renana, da su "muslimani prve zrtve islama", te da bi ga se, ako zele da napreduju, morali osloboediti.

- Stanje svesti, citav pogled na svet i vazeci sistem vrednosti u islamskom svetu morali bi se prethodno korenito, cak revolucionarno, promeniti. Pri tom, imaju se u vidu kretanje ka sekularizaciji, slobodi licnosti i odustajanje od stroge primene Alahovog zakona u ovozemaljskim stvarima. Van islamskog sveta, ali i medju samim muslimanima - jedan od svetski poznatih primera je pisac Salman Ruzdi - iznosena je radikalna teza da muslimane treba osloboediti islama ako zele da napreduju. Medutim, i oni koji tako misle danas uglavnom odustaju od te ideje, kao da bi oslobođanje trebalo da im se donese sa strane, a to je svojevremeno legitimisalo kolonizaciju - istakao je prof. dr Darko Tanaskovic, ambasador SCG pri Svetoj stolici.

Tanaskovic je objasnio da je pravi dijalog izmedju hriscana i muslimana prakticno nemoguc, upravo zbog toga sto jedna strana, kroz istoriju, pristaje na kompromise, dok druga ne odustaje od rigidnog stava da je islam "konacna i celovita Istina, koja zasvoduje vascelo duhovno iskustvo covecanstva", te i ne vidi zasto bi medjureligijski dijalog uopste bio nuzan. Hriscani, zapadnjaci spremni su, kaze Tanaskovic, da, zarad zblizavanja, predju na sagovornikovu stranu.

- Islam je danas vera koja se najbrze siri zapadom. Ako se sadasjni trend nastavi, do 2020. muslimani ce ciniti 10 odsto stanovnistva Evrope. Populacija se siri imigracijom i visokom stopom nataliteta, koja premasuje radjanje u drzavu-domacinu. U Velikoj Britaniji je za 30 godina broj muslimana porastao sa 82.000 na dva miliona. U Nemackoj ima cetiri miliona muslimana, vecinom Turaka, a vise od pet miliona ih je u Francuskoj, vecinom iz severne Afrike. U Italiji i Holandiji ih ima po milion, pola miliona u Spaniji. Svaka deseta beba rodjena u zemljama Evropske unije je muslimanske vere - navodi Trifkovic.

Paralelno, nicu nove dzamije, a muslimanska drustva imaju veliki uticaj u zemljama-domacimima. Da zapad sve to ne shvata ozbiljno, podsetio je Trifkovic, pokazuje i dogadjaj od pre dve godine, kad su napadnuti Njujork i Pentagon.

O uticaju muslimana i njihovoj moci na Balkanu nekad i danas govorio je akademik Milorad Ekmecic, a Aleksandar Rakovic, bivsi savetnik u Ministarstvu vera SRJ, podsetio je na položaj Srba u kriznim područjima zemlje, kao sto je Sandzak, odnosno Raska oblast.

- U Novom Pazaru, Sjenici i Tutinu, pored srpskog jezika, zvanican jezik je bosanski, koji je proglašen saveznim Zakonom o nacionalnim manjinama. Vladi Srbije se zamera sto nije dovoljno pomogla restauraciju ili podizanje muslimanskih verskih objekata kao sto je pomogla obnovu manastira Djurdjevi stupovi, a Srpskoj pravoslavnoj crkvi se zamera postavljanje nekoliko velikih krstova u oblasti, sto je, kazu, "pokrstanje sandzackih brda" - objasnjava Rakovic.

Ujedinjeno hriscanstvo

Posle samo jednog veka, zastava s polumesecom se ponovo vije nad Sarajevom i Pristinom. Da bi sprecile da se vije nad Novim Pazarom, Skopljem, Londonom ili Parizom, katolicka i pravoslavna crkva bi trebalo da prekinu hiljadugodisnji sukob - smatra dr Fleming

Danijela Cirovic

SVE IPA K NIJE TAKO DOBRO KAKO VAMA IZGLEDA, GOSPODINE KLINTON

19. septembar 2003

"Zadovoljan sam sto vidim da je sve dobro ide". Ovo su bile prve reci bivseg americkog predsednika Vilijama Dzeffersona Klintonu dok se grlio sa Ibrahimom Rugovom koji mu je sa hiljadama kosovskih Albanaca danas priredio nezaboravan docek u Pristini.

Verovatno se gospodin Clinton nije ni zapitao gde su pripadnici onih zajednica cije je predstavnike imao prilike da upozna prilikom svoje prethodne posete Kosovu i Metohiji u jesen 1999. godine i kojima je obecao da ce Pokrajina postati oaza mira i tolerancije. Za takva secanja sigurno nije bilo mesta u atmosferi koja je neodoljivo podsecala na nekadasnje doceke komunistickih lidera, u cije ime su menjana imena ulica, trgova i gradova, a ciji su plakati dominirali na najistaknutijim mestima. Doduse, promenile su se boje zastava i politicki maniri, ali mentalitet je ostao isti kao u vreme kada su albanski demonstranti osamdesetih godina proslog veka trazili da Kosovo postane deo Enver Hodzinog carstva. Ipak, iza jedne bucne i razdragane fasade srecnog Kosova krije se mnogo tragicnija realnost - realnost koju ni Bil Clinton, kao ni brojni drugi diplomatski posetioci koji dolaze na svoje jednodnevne safari-turneje u Pristinu, ne zele da vide. To je realnost izolovanih srpskih enklava, dece koja u strahu ne smeju da idu u skole, raskopanih globalja i oskrnavljenih crkava. Da li je ovakvo Kosovo bilo cilj koji su pred sobom imali tadasnji vodeci zapadni lideri koji su krenuli u vojnu intervenciju protiv Srbije. Zar nije, uostalom, najvise ponavljana fraza bila da se intervencija preduzima kako bi se omogucilo stvaranje multietnickog drustva. Ako je uzeti tu tvrdnju kao merilo uspeha, Kosovo i Metohija su danas najmanje multietnicka sredina u celokupnoj svojoj istoriji. U surovom apsurdno kosovske mirovne misije ova juzna pokrajina Srbije, koja je vec cetiri godine pod vlascu Misije UN i NATO snaga, predstavlja najnestabilniji deo Balkan, stalni rasadnik etnickog nasilja, organizovanog kriminala i sverca narkoticima.

Dok gospodin Rugova uporno pokusava da dokaze svojim Albancima, ali i verovatno i samom sebi, da su bilbordi sa Winston cigaretama i americkie zastave siguran pokazatelj ekonomskog progrusa i demokratizacije Kosova, ekstremisti ne miruju i ne stede cak ni srpsku decu u Gorazdevcu koja nisu mogla da odu na Crnogorsko primorje kao desetine hiljada kosovskih Albanaca, vec su osvezenje morala da potrze u recici pored svog sela.

Bil Clinton je danas na aerodromu Slatina, pristinskim ulicama i Univerzitetu mogao da vidi samo Albance, da cuje samo albanski jezik, da vidi zapravo jednoetnicko drustvo koje predstavlja najbolji pokazatelj (ne)opravdanosti njegove politike prema Balkanu. Na Pristinskom univerzitetu Clinton je primio pocasni doktorat, sigurno ne zapitavsi se zasto tu nema srpskih studenata i profesora. Mozda, uostalom, bivsem predsedniku to nije ni bilo vazno. Za njega kao i za mnoge druge zapadne politicare svi stanovnici Kosova i Metohije su samo jedna amorfna masa polucivilizovanih "Kosovara" cija je nevolja u pogodno vreme posluzila kao sredstvo ostvarenja mnogo sirih strategijskih interesa i ciljeva najmocnijih zemalja sveta.

Ovakav docek Clinton sigurno danas ne moze nigde da dozivi. Kada god je dolazio u Evropu sacekivale bi ga mase demonstranata koje su izrazavale svoj protest protiv jedne sasvim nazadne politike koja jednaku stetu nanosi i SAD i Evropi. Cinjenica da jedan politicar, krajnje sumnjivog politickog i moralnog rejtinga, nailazi na takve ovacije na Kosovu, kojim u poslednje cetiri godine medjunarodnog "mira" vlada bezakonje i zlocin nad slabijim i nezasticenim, mozda je ono sto Clintonu na kraju njegove politice karijere i jedino prilcci.

Urednicki komentar, protosindjel Sava Janjic

Informativna sluzba ERP KIM

NA METI I KFOR

BEOGRAD - Albanski ekstremisti pripremaju nove teroristicke akcije na Kosovu i na jugu Srbije. Prema operativnim podacima vojnih i civilnih sluzbi bezbednosti SCG, koje se podudaraju sa procenama UNMIK i KFOR, u drugoj polovini septembra i u oktobru - kako saznaju "Novosti" - mogu se ocekivati novi teroristicki napadi i incidenti. Ubistva, podmetanje eksploziva, zastrasivanje, otmice...

Nove teroristicke akcije protiv Srba, KFOR i UNMIK, nase policije i vojske SCG, ali i druge oruzane provokacije u Kopnenoj zoni bezbednosti pa cak i atake na albansku nacionalnu zajednicu u juznom delu Kosovske Mitrovice i u Crnoj Gori - albanski teroristi planiraju bas pred najavljeni pocetak dijaloga Beograda i Pristine o tehnickim pitanjima. Prema pripremljenom scenariju, albanski teroristi pokusace da zrtve pripisu navodnom srpskom terorizmu i Vojsci SCG. Sa namerom da medjunarodno javno mnjenje ponovo mobilisu na svojoj strani.

BOJE SE SRBIJE

JER, istrazivanja pokazuju da su medjunarodne osude ubistava, pritisaka i zastrasivanja Srba na KiM i jugu Srbije sve jace i jednodusnije. i stizu i iz UN, EU i SAD. A da su medjusobno dobro povezani kriminalni albanски gangovi postali ozbiljna opasnost za Evropu - i da je ona toga svesna - govore i podaci da su cak i Svajcarska, tradicionalno gostoljubiva prema Albancima, kao i Velika Britanija, protiv njih preduzele opsezne policijske mere. Sve ovo, kako se vec pribojavaju u Pristini, izbacuje Srbiju u prvi plan kao evropskog partnera i buducu clanicu evropske porodice i NATO. Svoju vec narusenu homogenost i sukobe lidera svojih suprotstavljenih frakcija, albanski ekstremisti "snagu" poslednjih meseci demonstriraju brutalnim ubistvima, ucenama, cak i sunarodnika terorom... A iza svega toga njihov pravi "biznis": trgovina drogom, oruzjem, belim robljem i decom, prodaja robe ukradene na Zapadu... Stoga ne iznenadjuje sto ovakve "biznismene" odbacuju cak i mnogi njihovi sunarodnici koji su, pocesto, i sami meta.

Tradicionalni pokrovitelj i OVK i fantomske ANA jos uvek je albanska obavestajna sluzba SHIK. Ona im, zajedno sa "trenerima" sa Zapada i trajnim savetnicima pomaze da ne izgube ulogu koju su prigrabili. Pogotovo ne sada, uoci

pocetka najavljenog dijaloga Beograda i Pristine o tehnickim pitanjima (koji, doduse, i albanski politicari na Kosovu mesecima izbegavaju).

ANA MENJA IME

START pregovora im nikako ne odgovara, pa svim silama i novim teroristickim aktima nastoje da ih ometu. Zato nase nadlezne drzavne sluzbe ocekju da novi, teroristicki napadi albanskih terorista izvodjeni u grupama od pet do 20 fanatizovanih kriminalaca - budu veoma brutalni. One vec raspolažu pouzdanim informacijama da su albanskim ekstremistima stigli signali iz inostranstva da iskoriste "nastupajucu predizbornu groznicu" u Srbiji kao povoljan trenutak da isprovociraju nesrazmernu reakciju nase vojske i policije. Sve sa ciljem da se medjunarodna zajednica navede da ponovo osudi i izoluje Beograd.

Stvari postaju ozbiljne, pa nije nikakvo cudo sto su se "prilikama na jugu" prethodnih dana vec bavili nadlezni organi SCG i Srbije. Pojacane su, kako "Novosti" saznaju iz pouzdanih izvora, aktivnosti vojske i policije u juznim pogranicnim delovima Srbije, poslate su nove snage logistike i vrlo intenzivno se razmenjuju informacije sa UNMIK i KFOR kako bi se predupredile nove teroristicke akcije. A one su sasvim moguce i zato zvanicni Beograd ne prestaje da upozorava KFOR i UNMIK da istaknuti oficiri Kosovskog zastitnog korpusa, uprkos nedavnim istragama i suspenzijama, i dalje koordiniraju ne samo obuku terorista u Albaniji i, delom, na Kosovu i Metohiji, vec i polaze sa jednim brojem stabova ANA. Koliko je poznato, u toku je rasprava o promeni imena fantomske ANA kako bi se naglasio njen tobognji "svealbanski" karakter.

PLANOVI U TIRANI

ZVANICNA Tirana navodno se ne mesa u dogadjanja na Kosmetu. Ali, postoje informacije da je pocetkom septembra u Albaniji odrzan sastanak ciji je cilj bio pokusaj da se prevaziđu unutrasnji raskoli izmedju lidera Fronta za nacionalno ujedinjenje Albanaca i ANA. Tom prilikom su se kovali i planovi o novim teroristickim akcijama.

"NARCIS" JAKUPI

MEDJUNARODNIM snagama na Kosmetu stalno se poručuje da bi morale sto pre da uhapse organizatore ubistva radnika BIA Selvera Fazlijua. Njegov ubica, Ljirim Jakupi, krije se iza nadimka "Narcis" koji sa malobrojnom grupom kriminalaca, u kojoj su i pripadnici multietnicke policije, sa teritorije Kosova terorise mestane opština Bujanovac i Presevo, postavlja mine i takodje pokusava da isprovocira nesrazmernu reakciju vojske i policije

V. N. 9/18/2003

(Slavili smo bombardovanje)

POZOVII PLATI

Agencija "Ruder Fin" samo u periodu od pola godine, 1992/1993 za "svoje usluge Albancima na Kosovu i Metohiji" od albanskog lobija dobila 250 hiljada americkih dolara

Malo je poznata cinjenica da je glavni gazda i covek iz senke koji vuce konce agencije "Ruder Fin", pojavljujući se retko u javnosti, njen nominalni vlasnik i osnivac Dejvid Fin, punog imena David Finkelstajn. Dejvid Fin je za direktora, glavnog realizatora i inspiratora strategije odnosa sa javnoscu "Ruder Fin" postavio Dzejmsa Harfa kao "spin doktora" - maestralnog virtouza u spletarenju.

Cetvrti pravilo "spin doktora" - strucnjaka za PR i oblikovanje javnog mnjenja, eksperta za manipulisanje medija i javnosti glasi: "Ako dogadjaja nema, stvoriti ga". Uproscavanje - simplifikacija smatra se obaveznom. Sve mora da bude sematizovano, shvatljivo s nogu i svarljivo pred spavanje nakon TV vesti saobrazenih strip-psihologiji.

Ovakav rad agencije PR "Ruder Fin" i njenog direktora Dzejmsa Harfa naveli su uglednog americkog novinara Pitera Bruka da kaze da je "svetsko novinarstvo, posebno zapadno, na kraju DzDz veka, dozivelo moralni krah kada su u pitanju Srbi". U casopisu "Forin polisi", Piter Bruk je napisao da dugo radi u novinarstvu ali da "nikada nigde nije video toliko odsustvo profesionalnog odnosa i etike kao u americkim medijima" u kojima je prisutan "izuzetno neprofesionalni stil izvestavanja". Posebno je u opisu dogadjaja na Balkanu, rekao je Bruk, "unisten profesionalni model novinarstva". Kada su francuski novinar Zak Merlino (pisac nekoliko knjiga o tragediji na Balkanu, medju kojima je i knjiga "Istine o Jugoslaviji nisu sve za pricu" - Pariz, 1993. godine) i rumunski novinar nedeljnika "Romania Mare", u odvojenim razgovorima, upitali Dzejmsa Harfa kakve sve posledice moze da ima bujica (dez)informacija o Srbima, Harf je cinично odgovorio, i Francuzu i Rumunu, "mi nismo placeni da budemo moralni", ali "ako vi zelite da dokazete da su Srbi stvarno zrtve mozete me slobodno pozvati!" (i platiti).

To je i navelo Vladimira Volkova da u zanimljivoj i vrednoj knjizi "Mala istorija dezinformacija - od trojanskog konja do Interneta" - Pariz, 1998, ukaze da u savremenom svetu vise ne postoji ni istina ni neistina, vec samo mogucnost da se u dolarima plati, kupi ili proda misljenje, stav, informacija, koja ima upotrebnu vrednost i domet shodno svojoj trzisnoj ceni. Pomenuo bih da je agencija "Ruder Fin" samo u periodu od pola godine, 1992/1993 za "svoje usluge Albancima na Kosovu i Metohiji" od albanskog lobija dobila 250 hiljada americkih dolara. To je i navelo izraelski list "Dzeruzalem post" da napise da su svi ljudi iz agencije za odnose s javnoscu "najbogatije osobe na planeti posle onih stvarno bogatih". Tacna je konstatacija nemacke novinarke Mire Beham (autora brilljantne knjige o ulozi medija pod nazivom "Bubnjevi rata") da je Dzejms Harf u najnovijem intervjuu "malo spustio loptu" u odnosu na ono sto je ranije govorio. Spustanje lopte Dzejmsa Harfa po mojoj proceni znaci da sprema udarac sa penala. Dokaz toga je Harfova misao o njegovoj kosmickoj sreci kada se ostvari projekat "Ruder Fin" o nezavisnom Kosovu na cijem "ostvarenju godinama rade sa Albancima".

Muslim, međutim, da se zaista ovoga puta radi o "spustanju lopte" kod stavljanja znaka jednakosti između Srba i nacista, po cemu su "Ruder Fin" i njen direktor Dzejms Harf, svojevremeno posebno postali poznati svetskoj javnosti. Tragичnu bosansku sagu o koncentracionim logorima koje Srbi otvaraju u Bosni ispricao je Dzejms Harf, kako je rekao kao "cilj koji je sam sebi zadao". "Ruder Fin" je, objasnio je Harf, u ostvarivanju toga cilja sve izveo majstorski, između drugog i petog avgusta 1992. godine. Angazovali smo, objasnjavao je Harf, tri vazne jevrejske organizacije: americko-jevrejski kongres, americko-jevrejski komitet i americko-jevrejsku ligu protiv kleveta. Predlozili smo im da objave prilog u "Njujork tajmsu" i da organizuju protestni skup pred zgradom na Ist riveru (OUN). "Blef je strasno uspeo" i jevrejske organizacije su usle na stranu Muslimana. Odmah smo uspeli da u javnom mnjenju stvorimo sliku znaka jednakosti između Srba i nacista. Izjednacavanje Srba sa nacistima bio je slozen posao koji smo mi pojednostavili pricom o dobrim i zlim momcima. Pobedili smo, jer smo gadjali pravo u metu, jevrejsku publiku (targeting jenjish audience). Odmah je nastupila osetna promena jezickog registra u medijima uz upotrebu izraza sa veoma jakim emotivnim nabojem, kao sto su etnicka ciscenja, koncentracioni logori itd, sto je sve prizivalo u svest poredjenje sa nacistickom Nemackom, gasnim komorama i Ausvicom. Pogodili smo pravo u metu, rekao je Dzejms Harf.

Da su pogodili pravo u metu potvrdilo je i pisanje americkog "Nesnal dzornal", vec 15. avgusta 1992. godine da je pristajanje jevrejskih organizacija da brani muslimansku stvar bio "maestralni potez" agencije "Ruder Fin". U pojedinim komentarima objavljenim posle paklenog plana na izjednacavanju Srba i nacista, receno je da je vlasnik i osnivac agencije "Ruder Fin", Dejvid Fin (David Finkelstajn), covek jevrejskog porekla, bio "duboko" angazovan u animiranju jevrejskog lobija u Americi, posebno u americkom establismentu, kao i pomenute tri jevrejske organizacije koje su organizovale miting pred zgradom Ujedinjenih nacija, avgusta 1992. godine.

Decenijska "obrada" balkanskog prostora agencije "Ruder Fin" jos uvek traje. To je i potvrdio u poslednjem intervjuu Dzejms Harf. Informativno-edukativnom metodom "Ruder Fin" i osnovnom strategijom o "misiji utvrđivanja cinjenicnog stanja" na prostorima bivse Jugoslavije, koju je jos februara 1992. godine projektovao Dzejms Harf, kao da je ozivljena Hegelova misao. Veliki nemacki filozof je naime, na primedbu da njegovi stavovi ne odgovaraju cinjenicama, duhovito odgovorio "utoliko gore po cinjenice".

Mr Dragan Miljanic,

Institut za strategijske studije i razvoj "Petar Karic"

Pariski "Ekspres" o etnickom ciscenju na Kosovu

ODNOŠI SCG-SAD BRINU ALBANCE

STRAZBUR - " Koji bi albanski političar sa Kosova mogao, bez opasnosti po svoj život, da razgovara o mogućnosti razumnog kompromisa o davanju vrlo siroke autonomije Kosovu i, bar formalnog priznavanja srpskog suvereniteta, u situaciji kada svi traže nezavisnost ? ", pita autor teksta o albanskom nasilju na Kosovu, objavljenog ovih dana u pariskom nedeljniku " Ekspres "

"Ekspres" pise da su albanski ekstremisti na Kosovu letos pokrenuli pravu kampanju nasilja i podseca da je prema podacima zvanicnog Beograda 987 Srba ubijeno na Kosovu od dolaska Unmika, dok dodaje list medjunarodna administracija UN na Kosovu tvrdi da je srpskih zrtava bilo cetiri puta manje. Teroristička organizacija ANA, prema navodima iz " Ekspresa " po svemu sudeći ima ulogu koordinatora brojnih napada u Makedoniji, na Kosovu i u južnoj Srbiji i preti secesionistickim ratom.

Autor clanka o Kosovu smatra da albanski ekstremisti imaju više ciljeva. Prvi je da se spreci povratak izbeglih Srba na Kosovo sto je sasvim suprotno ambicijama UN. Drugi radikalniji cilj je da se osigura potpuno etnicko ciscenje i za njegovo dostizanje upotrebljavaju se sva sredstva od kojih je najpouzdanoje nasilje protiv dece i staraca, pise " Ekspres ". Nasilje bi takodje trebalo da posluzi kao argument da Amerikanci, koji se smatraju za najbliže saveznike " albanskog cilja ", ne napuste Kosovo. Normalizacija odnosa Beograda i Vasingtona brine albanske ekstremiste i nasilje bi trebalo po njihovoj racunici da podstakne i ojaca revansisticke i antizapadne snage u Srbiji.

N. Jokic

NATO PREPORUKE BALKANU

OSTRIJE PO TERORIZMU

Sofija, 5. septembra (**Tanjug**)

Generalni sekretar NATO-a Džordž Robertson zatrazio je danas u Sofiji od budućih članica Severnoatlantske alijanse na Balkanu da učine veci napredak u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije, u prilog izgradnje pravnih država, a od medjunarodne zajednice - da vise investira na Balkanu.

U govoru na otvaranju dvodnevne konferencije o bezbednosti u regionu, Robertson je podvukao da su "zemlje jugoistoka Evrope učinile znacajan napredak poslednjih godina kako bi se 'dovole u red' i stavile u pogon ozbiljne reforme, neophodne za približavanje evroatlantskim strukturama".

"Nema sumnje da će se Bosna i Hercegovina i Srbija i Crna Gora jednog dana - posto izvrse sve neophodne reforme - prikljuciti programu saradnje s NATO - Partnerstvu za mir", rekao je Robertson na skupu na kome učestvuju predstavnici Makedonije, Hrvatske, Albanije, Rumunije, Srbije i Crne Gore i Turske.

Region Balkana, prema recima Robertsona, "vise ne izvozi nestabilnost" i sukobe, vec je postao "izvoznik stabilnosti".

"Taj napredak treba nastaviti i zemlje jugoistocne Evrope treba da nastave da grade demokratiju, kao i da se bore protiv kriminala i korupcije", rekao je on.

Robertson je ocenio da su regionu potrebbni "politici koji gledaju u buducnost, a ne u prošlost" i ljudi "koji ce postovati medjunarodne obaveze i saradjivati sa susedima".

Problemi medjunarodnog terorizma

POCETAK PROMENA?

Nedavno je Kongres SAD proglašio Samila Basajeva za medjunarodnog teroristu. Vasington je konačno priznao da je Al-Kaida umesana u izazivanje nestabilnosti i u kavkaskom regionu.

Evropa je polako pocela da shvata pozadinu problema u Ceceniji. Taj problem nije samo ruski nego je i opasnost za Evropu. Zato se menja evropski pristup. Ocjigledno je da vise nema blagonaklonosti prema Cecenima. To se vidi i iz cinjenice da se njihove kancelarije i informativni centri zatvaraju sirom Evrope.

Evropa je zabrinuta zbog sve veceg priliva emigranata i sverca ljudi sa Kosova, Cecenije, Avganistana itd. Na taj nacin se stvara podloga za bujanje svake vrste kriminala, pocevsi sa svercom cigareta, pa onda se ide na prostituciju i drogu...

Sagledava se da terorizam nije samo problem zemalja u kojima teroristi deluju vec se pokazalo da je to problem na globalnom nivou. Uvidja se da taj problem mora da se resava jedino zajednickom kordinisanom saradnjom svih vlada i zemalja. Primera za takvom potrebom je na pretek.

U iscekivanju pocetka zvanicnog dijaloga Beograda i Pristine

NA POTEZU JE SEF UNMIK-A

Najvaznije je da dijalog Beograda i Pristine pocne - slozili su se u četvrtak u Pristini Hari Holkeri, novi sef UNMIK i Kris Paten, komesar za medjunarodne odnose Evropske unije. Paten je posle obracanja poslanicima prelazne Skupštine Kosova priznao da "EU nema konkretan model za vodjenje pregovora", cije ce vreme, mesto i nacin odrzavanja biti poznati kroz nekoliko nedelja, kako je dva dana ranije najavio Holkeri. U nedostatku jasne koncepcije medjunarodna zajednica se, sudeci po izjavama zvanicnika, odluciла za metod "kako (is)padne" ili sto bi rekli ovdasnji seljaci "posle ce vidimo", dok Beogradu i Pristini, na koje je tokom protekle nedelje pocela "diplomatska ofanziva", predstoje pripreme za vise od pre pola godine najavljen dijalog.

Vaskrsenje Kontakt grupe, koja se posle cetiri godine hibernacije, krajem prosle nedelje sastala u Moskvi na nivou direktora ministarstava inostranih poslova zemalja clanica, ubrzalo je medjunarodne aktivnosti i kako mnogi analiticari ocenjuju, vratilo Rusiju na balkansku politicku scenu. Za nepunih nedelju dana Holkeri se u Briselu sastao sa Havidjerom Solanom, predstavnikom EU za spoljnu politiku i bezbednost, Beograd se nasao u programu balkanske turneje Iгора Ivanova, sefa ruske diplomatiјe, kao i Krisa Patena koji je pre toga bio u Pristini.

DIPLOMATSKA OFANZIVA

Sredinom nedelje Vilijam Voker, nekadasnji sef Misije OEBS, poznat po "slučaju Racak", ponudio je u Pristini prvim ljudima prelaznih kosovskih institucija i politickim liderima kosovskih Albanaca svoje usluge u njihovoј pripremi za predstojeće razgovore "o tehnickim pitanjima" sa Beogradom. Na Kosovu se 19. septembra očekuje i Bil Klinton, bivši predsednik SAD, koji bi, kako tvrde mediji na albanskom jeziku, trebalo da bude proglašen za pocasnog doktora Univerziteta u Pristini. U Beograd bi, prema nezvanicnim najavama, tokom ovog meseca ponovo trebalo da dodje Vicenco Palja, cija organizacija "Sveti Eudžidio" vec ima iskustva u pregovorima sprske i albanske strane jos iz vremena Miloseviceve vlasti.

Pozivajuci se na obecanja Petera Sidera i Valtera Svimera, prvi ljudi Saveta Evrope, Dragoljub Micunovic, predsednik Skupštine SCG tvrdi da će stanje ljudskih prava na Kosovu i Metohiji po hitnom postupku biti stavljeno na dnevni red SE. "To je nasa najjaca karta, posebno sto albanska strana tome ne posvecuje paznju", smatra Micunovic.

Rezultat dosadasnjih ubrzanih diplomatskih aktivnosti je, prema zajednickoj izjavi Patena i Holkerija, zaključak da "svi u medjunarodnoj zajednici mogu da pomognu i pruže tehnicku pomoc, ali "Beograd i Pristina moraju sami da sednu i razgovaraju o životnim pitanjima. Za obe strane je vazno da ne slede put ekstremista", rekao je Paten, dok je Holkeri najavio da će on "u okviru svoje uloge u dijalogu koja proizilazi iz položaja sefa UNMIK, slediti smernice UN".

U okviru priprema za dijalog, Beograd je posle visemesecnih natezanja u kratkom roku doneo dva zvanicna dokumenta o Kosovu i Metohiji: Deklaraciju u Skupštini Srbije i Rezoluciju u Parlamentu SCG. Iako su ih domaci analiticari odmah ocenili kao "sedative" isključivo za "unutrasnju, kucnu upotrebu", oba su naisla na otpor Pristine, ali i dela zvanicne Tirane. Odluku o proglašenju nezavisnosti koja bi trebalo da bude odgovor na Deklaraciju Beograda kojom se, izmedju ostalog, potvrđuje drzavni suverenitet i nedeljivost Srbije, sto se odnosi i na Kosovo i Metohiju, kao i niz obaveza drzave da preko Koordinacionog centra SCG i Srbije pomogne medjunarodnoj upravi u sprovodjenju Rezolucije 1244 SB, prelazna Skustina Kosova je na svom prvom jesenjem zasedanju, ipak, odložila dok ne "obavi konsultacije sa medjunarodnom zajednicom". Primedbe Albanaca

Posle odluke Kontakt grupe da se ubrza pocetak dijaloga Beograda i Pristine u kome bi glavni posrednik bio novi sef UNMIK, lideri kosovskih Albanaca i prvi ljudi prelaznih kosovskih institucija imali su primedbe na sve.

Demantovali su najavljenе termine za razgovore koje je najavio Goran Svilanovic, ministar inostranih poslova SCG, kao i moguce teme razgovora. Tvrde da je, u indirektnim pregovorima na samitu u Solunu napravljen drugaciji dogovor, sto dobro obavesteni dilomatski krugovi ocenjuju kao "prodavanje magle, kojim albanska strana zeli da odlozi dijalog, ako je moguce do opstih kosovskih izbora iduce godine". Kosovskim Albancima nije po volji ni Hari Holkeri, kao posrednik umesto koga bi kao moderatora radije videli predstavnika Vasingtona.

- Holkeri ce najverovatnije bili posrednik u dijalogu, jer je to stav Kontakt grupe u kojoj SAD ima presudnu ulogu.

Kosovski Albanci, koji su na jasniji stav medjunarodne zajednice i Amerike da nikakvog nezavisnog Kosova ne moze

biti, odgovorili provociranjem novih incidenata i teroristickim akcijama, sada uvidjaju da je to pogresna politika. Njihov zahtev da Vasington bude moderator dijaloga predstavlja nevest pokusaj da se dodvore medjunarodnoj zajednici i Americi - smatra spoljnopoliticki analiticar Ognjen Pribicevic.

Iako je visevekovna srpska fama o slovenskom bratstvu "nas i Rusa trista miliona", najpre naceta dometima posredovanja Moskve uoci NATO bombardovanja, sto nije popravio ni pevacki nastup ruskih zvanicnika na koncertima kojima se Beograd na Trgu Republike branio od agresije, a pre vise od mesec uzdrmana povlacenjem ruskih vojnika, prvo iz sastava SFOR u BiH, potom i KFOR sa Kosova i Metohije, Pribicevic smatra da "vracanje Rusije na Balkan moze biti dobrobit za sve".

- Najveci problem je postojeca nesloga nasih politicara koja je vidljiva na svim pitanjima, od Ustava do Kosova i Metohije. To pokazuje nasu slabost i neozbiljnost, ali i slabi pregovaracku poziciju Beograda, jer se sada ne zna adresa sa kojom bi medjunarodna zajednica trebalo da razgovara. O tome se moraju dogovoriti Vlada Srbije i Ministarski savet SCG - objasnjava Ognjen Pribicevic.

Predstavnici zvanicnog Beograda trebalo je nekoliko dana da se usaglase i medjusobno obaveste da bi razgovori mogli da pocnu vec tokom ove jeseni. Preciznije, najverovatnije pocetkom novembra, kako je prema poslednjoj verziji od cetvrtka, najavio Nebojsa Covic, predsednik Koordinacionog centra SCG i Srbije za Kosovo i Metohiju. Tek predstoji dogovor o tome ko je nadlezan da utanaci detalje sa Holkerijem i ostatkom medjunarodne zajednice, sastav beogradske delegacije, nereseno pitanje u cijoj ce delegaciji biti kosovski Srbi...

- Videcemo ko je glavni pregovarac u procesu pripreme dijaloga. Prema Deklaraciji o Kosovu i Metohiji koju smo usvojili u Skupstini Srbije, to je Koordinacioni centar - objasnjava za Danas Nebojsa Covic.

PREGOVARACKI TIMOVI

Zasada, odlukom Vlade Srbije o formiranju i sastavu tima razgovore, koja je doneta uoci ubustva Zorana Djindjica, bivseg srpskog premijera, na celu beogradske delegacije i dalje se nalazi Gordana Matkovic, srpski ministar za socijalna pitanja. "Sastav tima za razgovore bio je odredjen u skladu sa predlozenim temama za razgovor u tom trenutku. Vlada Republike Srbije i savet ministara SCG nadlezni su u domenu dogovora oko pocetka dijaloga i odredjivanja sastava tima za razgovore, u zavisnosti od tema koje se budu dogovorene, dok je za operacionalizaciju nadlezan Koordinacioni centar za Kosovo i Metohiju" , izjavila je za Danas Gordana Matkovic.

Iako je medjunarodna zajednica poslednjih meseci pitanje dijaloga prebacila "u petu brznu" (mnogi veruju da je rec o zelji Italije da dijalog pocne dok je ona predsedavajuci EU), zvanicnici u Beogradu, koji tvrde da je spremjan za razgovor od 5. oktobra 2000. godine, pre svih sam Covic, pozivaju na opreznost i strpljivost.

- Sada je na Holkeriju da u okviru zadatka koji mu je dala Kontakt grupa, kroz konsultacije i dijalog dodje do prave formule. Probleme treba najpre depolitizovati da bi bilo moguce njihovo resavanje. Samo dijalogom i ukljucivanjem svih struktura moguce je izaci iz nepoverenja i mrzne u kojoj se nalazimo. Zelimo da budemo maksimalno fleksibilni, ali i oprezni, jer ne bi valjalo da ishitreno pocinjemo dijalog - smatra Covic, koji naglasava neophodnost regionalne saradnje sluzbi bezbednosti na sprecavanju i borbi protiv terorizma i organizovanog kriminala. Bezbednost gradjana, bez obzira na njihovu etnicku pripadnost je, prema Covicevim recima, pitanje nad pitanjima.

SPORNE TEME

Teme razgovora su sporne jos od poziva koji je Mihael Stajner, bivsi sef UNMIK, uputio pocetkom godine vlastima u Beogradu, mada je, po svoj prilici pre samita u Solunu postignut okvirni dogovor, kome sada svaka od strana u "zacaranom krugu" izmedju ovadasnjih vlasti, Pristine i svega sto potpada pod medjunarodnu zajednicu, daje svoja tumacenja. Sudeci po Holkerijevom jasno izrecenom stavu, jedino razmatranje statusa juzne srpske pokrajine u ovoj fazi ne dolazi u obzir. Medjunarodna zajednica, barem zvanicno, insistira na formuli "standardi pre statusa".

- Teme su vec usaglasene sa Briselom i Vasingtonom: povratak, bezbednost, decentralizacija, energetika i saobracaj - izjavio je Zoran Zivkovic, premijer Srbije posle prvog susreta sa Holkerijem u Beogradu 15. avgusta, posle cega je ova lista vise puta, sa svih strana dopisvana, skracivana, menjana ili se insistiralo na redosledu.

Jedno od neresenih pitanja pred predstojece razgovore je i mesto predstavnika kosovskih Srba. Prema recima Rade Trajkovic, poslanika Koalicije "Povratak" u prelaznoj Skupstini Kosova i jednog od clanova Radnog tela koje je usaglasavalо tekst Deklaracije o Kosovu i Metohiji, Beograd nije nista konkretno dogovorio, mada su pojedini predstavnici kosovskih Srba u prelaznim kosovskim institucijama, kako Danas nezvanicno saznaje, nedavno "u Svajcarskoj uvezbavali vodjenje dijaloga".

- U cijoj ce delegaciji bili predstavnici kosovskih Srba videcemo kad budu stigle agenda, koncepcija i procedura koju ce dati gospodin Holkeri. Mislim da ne treba zuriti oko toga - kaze Nebojsa Covic.

Iako do sada niko nije sa njima kontaktirao, niti ih pitao za misljenje, politicki predstavnici kosovskih Srba ocekju da budu ukljeceni u predstojeći dijalog Beograda i Pristine. "Kosovo i Metohija nije posebna drzava. Radi se o teritoriji koji Albanci zele da uzmu od Srba i proglose svoju drzavu, tako da nema razloga da kosovski Srbi ne budu u srpskoj delegaciji. Predstavnici Zajednice srpskih opstina i Srpskog nacionalnog veca za severno Kosovo i Metohiju su autenticni predstavnici srpskog naroda, sto su pokazali i na lokalnim izborima i trebalo bi da budu ukljeceni u razgovore", smatra Marko Jaksic, predsednik zajednice srpskih opstina na Kosovu i Metohiji i poslanik u Skupstini Srbije, dok episkop rasko-prizrenski Artemije (Radosavljevic), predsednik SNV Kosova i Metohije, istice da su kosovski Srbi vise puta rekli da "oni ne cele da bez svoje drzave resavaju kosovsko pitanje, ali ni da drzava to cini bez njih".

- Nadam se da ce drzava to ispostovati i da ce kosovski Srbi biti ukljeceni u dijalog. Beograd ce razgovarati sa predstvincima kosovskih Albanaca koji ne mogu da nas zastupaju, sto znaci da trebalo da i mi, makar simbolicno

ucestujemo u toj "igri" kao deo beogradskog tima. Ako je Albanci ne priznaju, mi nasu drzavu priznajemo - izjavio je za Danas vladika Artemije.

Jelena Tasic, Danas, 13-14. septembar

Dijalog Srba i Albanaca pocetkom novembra

NEVLADINE ORGANIZACIJE O PROBLEMIMA KOSMETA

Pocetkom novembra ove godine trebalo bi da pocne dijalog izmedju Srba i Albanaca, odnosno Beograda i Pristine i to, najverovatnije o tehnickim, svakodnevnim problemima. Time bi se postigao odredjeni nivo razumevanja, a sa druge strane, te teme bi iskljucile ekstremne stavove, odnosno isto takvu politiku.

Ovo je, izmedju ostalog, rekao dr Nebojsa Covic, potpredsednik Vlade Srbije i predsednik Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju, na jucerasnjoj konferenciji za novinare, odrzanoj nakon zajednickog skupa nevladinih organizacija, u beogradskom Medija centru.

Isticuci da Kosmet nije niciji zabran, Covic zeli, kako je sam rekao, da se nevladine organizacije aktivno ukljuce u resavanje nagomilanih problema u južnoj srpskoj pokrajini. Vlada Srbije i, naravno, Koordinacioni centar za Kosmet, podrzace sve projekte nevladinih organizacija koji ce pomoci resavanju kosovskometohijskog problema. Da je tako, govori i namera vlade da osnuje Fond za podrsku gradjanskih inicijativa za resavanje kosmetskih problema. Nemaju, veli on, nista protiv ni saradnje sa albanskim nevladnim organizacijama, ali "kad za to dodje vreme". U svakom slučaju, dodaje Covic, problem Kosmeta se vise nikad nece resavati silom, sukobima i ratovima, vec iskljucivo razgovorima, pa koliko god oni trajali. Jer, kaze dr Covic, nas ne zanima privremeno, vec trajno odrzivo resenje.

U medjuvremenu, odnosno dok razgovori ne pocnu, moracemo, da se poboljsa bezbednost ne samo na Kosmetu, vec i u celom regionu. Sledstveno tome, neophodna je razmena informacija nadleznih (policijskih) sluzbi drzava u regionu, ali i sa Kforom, kako bi se sprecili moguci napadi albanskih ekstremista. Covic je, takodje, rekao da je neophodna reorganizacija Kfora, jer on vise nema spoljnje neprijatelja, barem mu to nisu srpska vojska i policija.

Za predstojeci dijalog na relaciji Beograd-Pristina od velike je vaznosti kako ce izgledati timovi za razgovor. To, veli Covic, moraju da budu delegacije koje nece jedne drugima da namecu stavove i resenja. Inace, dr Nebojsa Covic je misljenja da bi u delegaciji Pristine trebalo da budu i predstavnici srpske nacionalna zajednice.

Na nasu molbu da prokomentarise stav nekih albanskih politicara - da specijalni izaslanik generalnog sekretara UN Hari Holkeri ne bi trebalo da bude jedan od ucesnika dijaloga, dr Covic nije dao konkretan odgovor. Umesto toga je rekao da je neophodno ucesce Harija Holkerija u dijalogu, ma sta ko o tome mislio. Holkeri ce biti neka vrsta medijatora, a tu je jos i Kontakt grupa i Savet bezbednosti UN. Recju, bice to dug i tezak proces.

Srpsko-albanski razgovori bice, po recima Dusana Janjica, predsednika Foruma za etnicke odnose, najverovatnije teski i bolni. Pocece pricom o patnji, bolu... Kad se to prevaziđe, "krenuce" pravi, odnosno razgovori o resavanju zivotnih problema, koji se ticu i jednih i drugih.

Isticuci da su vec "umorni" da o Kosmetu slusaju samo kad se tamo dogodi neki zlocin ili ubistvo(i to najcesce Srba i nealbanaca), nekoliko nevladinih organizacija se, kako rece Janjic, okupilo u nameri da drzavi, odnosno Koordinacionom centru za Kosmet ponudi "ruku saradnje" na resavanju kosovskometohijskog problema. Saradnju, ali onu pravu i stalnu, ponudice, dodaje on, i medjunarodnoj zajednici, od koje, kao prvo, ocekuju da "otvorii" svoje fondove, odnosno da se javnosti predoci koja je medjunarodna organizacija dobila para, koliko i za koje projekte. Sto se tice, projekta nevladinih organizacija vezanih za Kosmet, oni ce ga ponudit vec na narednom sastanku, koji ce se odrzati za dve nedelje.

Biljana Kovacevic-Vuco, predsednica Jugoslovenskog komiteta pravnika za ljudska prava takodje je, najavila, da ce JUKOM nastojati da se ljudska prava na Kosmetu resavaju "na bazi univerzalnosti", nastojeci pri tom da izbegnu ideoloske stavove, odnosno predrasude koje postoje kad je Kosmet u pitanju.

Milan Simic, izvrsni direktor JUKOM-a je najavio bolju saradnju sa Udruzenjem otetih i kidnapovanih Srba sa Kosmetom, sto bi, po njemu, bio najbolji odgovor na sukob Natase Kandic i clanova pomenutog udruzenja.

S.Ristic - POLITIKA, 12.09.2003

OSVESTANI TEMELJI CRKVE SV. DIMITRIJA U SEVERNOM DELU KOSOVSKE MITROVICE

ERP KIM INFO SLUZBA, KIM RADIO

Kosovska Mitrovica, 14. septembar 2003.

Uz prisustvo nekoliko stotina vernika episkop rasko prizrenski i kosovsko metohijski Artemije, zajedno sa svestenstvom i monastvom, osvestao je danas temelje crkve sv. Velikomucenika Dimitrija u severnom delu Kosovske Mitrovice.

Izgradnjom novog pravoslavnog hrama posvecenom zastitniku grada srpskom stanovnistvu severnog dela Kosovske Mitrovice omogucice se redovnije ucesce u bogoslužbenom životu Crkve. U Kosovskoj Mitrovici postoji samo crkva Sv. Save (sagradjena 1896. godine) koja se nalazi u južnom delu grada trenutno naseljenom gotovo iskljucivo kosovskim Albancima, pa Srbi ne mogu bez vojne pratnje da posecuju bogosluženja. U junom delu grada nalazi se i pravoslavno groblje koje je visse puta skrnavljeno.

Izgradnjom novog hrama Sv. Dimitrija i obnovom obliznjeg manastira Banjska Srpska Pravoslavna Crkva namerava da intenzivira duhovni život na severu Pokrajine gde trenutno živi skoro polovina preostalog srpskog stanovništva.

DEMOLIRANA CRKVA SVETE NEDELJE KOD ORAHOVCA

Informativna sluzba ERP KIM

Gracanica, 23. septembar 2003

Ovih dana je na teritoriji Opštine Orahovac oskrnavljena je još jedna pravoslavna svetinja. Nepoznati napadaci provalili su u crkvu "Svete Nedelje" u Brnjaci kod Orahovca i demolirali unutrasnjost hrama. Orahovacki paroh jerej Srdjan Milenkovic je sa dvojicom Srba u pravnji pripadnika CIMIC (Bataljona za civilno-vojnu saradnju) u četvrtak, 18.09.2003. godine otisao da preuzeće gradjevinski materijal, koji je preostao od izgradnje konaka, još od pre rata, i tom prilikom mogao je da se uveri kako je hram oskrnavljen. Istog dana on je obavestio UNMIK policiju o stanju u kome je zatekao crkvu i zatražio da se izvrsti uvidjaj na licu mesta.

Medjutim, umesto UNMIK policije u petak, 19.09. po svestenika Srdjana Milenkovica dosli su pripadnici Kosovske policijske službe (KPS) da bi zajedno posetili demoliranu crkvu. Hram je, po izjavi svestenika, u veoma lošem stanju. Ulažna vrata su razvaljena, metalni svećnjaci ispred crkve oboren, luster polomljen, ikone ostecene i pobacane, jedno krilo carskih dveri na ikonostasu je, takodje, polomljeno.

Paroh Srdjan Milenkovic je preostale neostecene ikone i jedno crkveno zvono preneo u Sabornu crkvu Uspenja Presvete Bogorodice u srpskom delu Orahovca.

Pripadnici Kosovske policije smatraju na osnovu istrage da je vandalizam pocinjen pre mesec dana, ali posto crkva vise nije pod zastitom KFOR-a i Srbi ne mogu slobodno da se kreću u tom delu opštine, niko nije obavestio nadležne predstavnike Crkve o pricinjenoj steti.

Ovo nije jedini napad pljacksona na ovu svetinju. Prilikom posete crkvi i parohijskom domu Sv. Nedelje u Brnjaci 14. maja ove godine o. Srdjan Milenkovic primetio je da su nepoznati napadaci provalili u parohijski dom i iz njega odneli veci deo preostalog inventara: zavesu, lustere, prozore i vrata. Tom prilikom nekoliko prozora na crkvi bilo polomljeno, ali nije bilo stete u unutrasnjosti hrama.

Crkva Sv. Nedelje i parohijski dom, koji se nalaze sada u kraju naseljenom isključivo kosovskim Albancima, neposredno nakon juna 1999. godine stavljeni su pod zastitu snaga KFOR-a koje su ovu svetinju cuvale do novembra 2002. godine. Od tada crkva i parohijski dom su bez neposredne zastite, iako su pripadnici nemackog KFOR-a obecali da će cuvati imovinu SPC.

Crkva Sv. Nedelje se inace prvi put pominje 1348. godine. U 16. veku crkva je detaljno obnovljena i nakon toga je delimicno obnavljana još nekoliko puta. U crkvi se nalaze vredni kameni reljefi iz 16. veka.

Eparhija rasko-prizrenска i kosovska-metohijska sa zaljenjem konstatuje da se nastavlja proces sistematskog unistavanja i pljacksonja srpskog pravoslavnog kulturnog i istorijskog blaga na Kosovu i Metohiji. Vecina crkava koje se nalaze na prostorima na kojima trenutno ne žive Srbi, a koje nisu pod neposrednom zastitom KFOR-a, prepustene su varvarskoj stihiji, koja ne menjava cak ni nakon cetiri godine od zavrsetka oruzanog sukoba na Kosovu i Metohiji.
